

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dissertatio Triplex Theologica, Ad Mentem Præclarissimi
Ecclesiæ D. S. P. Avgvstini, (Cui consonat Doctor
Angelicvs cum Melliflvo,)**

Schweitzer, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.LXXXII.

Paragraphus secundus. An secundùm S. Augustinum detur ignorantia
invincibilis juris naturalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39320

potest ignorans invincibiliter; ergo ignorantia invincibilis non excusat semper à peccato. Probatum minor; quia ille potest cognoscere, cujus intellectus est informatus sufficientibus speciebus intelligibilibus, à quibus denominatur intellectus potens cognoscere; sed intellectus ignorantis invincibiliter interdum est sic instructus: ergo &c.

Diffimulata majori, Respondeo negando minorem. Et ad probationem ejus dico, non sufficere species, sed requiri quoque eorum excitationem, quam laborans ignorantia invincibili non habet in sua potestate.

Obicies sextò: Si ignorantia invincibilis excusat à peccato; ergo consuetudinarii, qui se ipsos obduraverunt & excæcarunt sunt meliori loco, quam alii, qui veritatem cognoscunt. Respondeo negando consequentiam, quia consuetudinarii agentes contra legem naturalem & divinam sufficienter propositam &c. non laborant ignorantia invincibili. est enim illis ignorantia voluntaria, ut magis patebit ex dicendis. Videri potest dissertatio de sufficientia & necessitate Pœnitentiæ &c. dubio 6. & 9.

PARAGRAPHUS SECUNDUS.

*An secundum Augustinum detur ignorantia invincibilis
juris naturalis?*

DE Jure sive lege naturali dicit S. Augustinus lib. 2. Confess. c. 4. *Lex tua, Domine, in cordibus hominum*

monum scripta est &c. Eo ipso enim, quod Deus voluerit naturam rationalem creare, & sapienter gubernare, voluit, imò debuit curare, ut viveret conformiter suæ naturæ, & consequenter eam obligare, ad fugienda ea, quæ sunt intrinsicè & ex naturâ suâ mala, & ad prosequenda opposita bona. Lex igitur naturalis, prout in Deo existit, non distinguitur adæquatè à lege æterna. Consistit enim in ordinatione divinæ sapientiæ, secundum quod est directiva creaturarum rationalium, modo jam dicto: cujus ordinationis sive dictaminis divini imago, & participatio est lex naturalis, prout existit formaliter in ipsâ creaturâ, id est, dictamen actuale rectæ rationis, quo præcipitur rationali creaturæ, ut memorata mala fugiat, & bona prosequatur. Dixi *formaliter*; quia si sermo sit de lege naturali fundamentaliter, & in actu primo spectatâ, non distinguitur ab ipsâ naturâ rationali, sive lumine naturali intellectus in actu primo, sive à vi discernendi honesta & turpia, atque obligandi ad hæc fugienda, & illa prosequenda, de quibus latius solet tractari in materiâ de legibus. Continet autem lex naturalis duplicis generis præcepta, videlicet communia, & particularia. Commune est illud: *Quod tibi non vis fieri, ne facias alteri.* Particularia sunt quasi conclusiones, quæ ex communibus deducuntur.

Nota; Tria præceptorum in Decalogo contentorum, quæ vocantur primæ tabulæ, respicere Deum, & divinam Religionem; septem; quæ secundæ tabulæ nominantur, disponere hominem benè erga proximum, & tam hæc, quam illa, non minus Christianis

esse observanda, quàm fuerint observanda Judæis; imò magis, secundùm S. Augustinum, qui Tract. 3. in Joan. ait: *illa omnia præcepta nobis magis præcipiuntur, & observanda sunt.*

Nota secundò: Posse aliquid dici absolutè & simpliciter ignorari invincibiliter secundùm se propriè, licèt prout vestitur aliqua circumstantia, ignoretur invincibiliter.

Celeberrima, & magni momenti inter recentiores Theologos controversia est, an detur ignorantia invincibilis legis naturalis? Dixi *inter Recentiores*, quia Vasquez 1, 2. disp. 122. cap. 1. & Paulus Comitulus lib. 5. resp. moral. c. 1. testantur, antiquos Theologos istius fuisse sententiæ, quòd semper vincibilis esset juris sive legis naturalis ignorantia. Quinam sint isti antiqui, & adhaerentes illis juniores, an scilicet Jansenistæ, vel econtra Augustiniani & Thomistæ, dicetur Paragrapho sequenti. Operæ pretium erit, examinare, & intelligere, quid senserit in hac materia præcipuus Ecclesiæ Doctor S. P. Augustinus &c.

Respondeo & dico: Secundùm S. Augustinum non datur ignorantia invincibilis juris sive legis naturalis secundùm se spectatæ, in homine usu rationis pollente. Probatur primò, quia ignorantia voluntaria, sive quæ humanâ industriâ per Dei gratiam omnibus paratam adjuta superari potest, non est invincibilis; sed talis, secundùm S. Augustinum, est omnis ignorantia juris naturalis: ergo. Major patet ex dictis §. 1. Minor probatur: quia si homo se ad alia cognoscenda, & amanda non applicet, potest juxta hoc generale

generale